

ващ установени традиции.²⁷ Клетвата е с точно определени функции в този модел. Тя е жестокият хайдушки обичай в текстовете за грешен хайдутин.²⁸ Стремежът към клетвата и реализирането на нейното съдържание „гравитира“ в различни варианти около една идея, представена най-вече чрез средствата на баладата. Клетвата изисква хайдутите да отрежат главата на първия срещнат, да си накървят ножовете и с кръвта му да се пречистят или с кръвта му да се „комкат и от плътта му саби да изтрият“, или пък с кръвта му да се „комкат“, а с месото да разговоят. Във всички варианти войводата се разболява тежко след изпълнението на клетвата. В някои от тях след като вкусува от черното грозде на лозата, израсла на мястото на убийството.

Разсъжденията около тази клетва едва ли може да доведат до някакъв еднозначен извод, както не е еднозначно и съдържанието ѝ. То може да бъде разглеждано в няколко посоки, които по всяка вероятност кореспондират със смисли, възплъщаващи идейна многоплатовост.

В смисъла на конкретния анализ същественото е полагането на клетвата която, независимо от повода за събиране на хайдушка дружина, е принципен задължителен акт на утвърждаването ѝ. А самото съдържание на тази клетва вероятно кореспондира с по-стари представи.

Недвусмисленото обозначавање на времето на събиране на дружината „през голямата неделя“, „на великия четвъртък, кога хайдуги излизат“, конкретизирано в немалко текстове подсказва установена традиция на ежегодна цикличност, и трябва да се отбележи, с отношение към случващо се важно събитие. На това иносказателно се акцентува и чрез обвързването му с Велики четвъртък - много важен момент от календарната обредност, наситен с множество обредни действия.²⁹ В клетвата са посочени две от тях - разговяването и комкането /причестяването/, но в явния контекст на предстоящия грях. Явно грехът и съответстващото му овъзмездяване са в центъра на вниманието в тези сюжети.

Във всички варианти майчината /сестрината/ клетва съдържа